

בע"ה כט' בטבת תש"ע
 15.01.2010
 גליון מס' 2585.

שבת
 שלום

עלים

עלון קבוע סעד

פרשת וארא

חודש שבט

מעוז לכל איש ומבט
 הוא מן היגונים מפלט
 ומגדודי החוגה עיר מקלט.

נעימות בימנו
 וכל טוב יתחדש בזמנו
 ויאיר חשכו ואישונו
 ונפקחה עינו.

ואז האפיקים על פני ארץ יפוצו
 והנחלים על רצפת שש ירוצו.

והצמחים מתחת לארץ יציצו
 וישני השמחה יקיצו.

והארץ תוציא צמחיה
 וגרש ירחיה
 וכפתוריה ופרחיה
 והשמש תפרוש כנפיה.
 להעיר נשפיה
 ותפיץ רשפיה
 להחיות נגופיה.

והאור יגדל
 והקור ידל.

והשמש תקרב
 והאור יערב.

והערוגות יגלו פניהם
 ונפקחו עיניהם.

*'הודה אלתרני' (ספרד, מאה 13)
 מתוך אתר שיט"ט, מכון החשי"ט.*

פרשת וארא – ראש חודש שבט

שעור פרשת שבוע: אריאל סקולובי

שבת		ימי החול	
הדלקת נרות	16.40	זמן תפילין/טלית	5.48
מנחה א' 14.00	ב' 16.50	סוף זמן ק"ש	9.17
ערבית ושיעור הרב		שקיעה	17.02 ← 17.05
שחרית א'	6.45	מנחה א' (בחד"א)	12.45
שחרית ב'	8.30		
קידוש	11.30	מנחה וערבית	16.50
מנחה 12.30, 13.30, 16.25		צאת הכוכבים	17.23
שיעור הרב דוד	17.00	ערבית	20.10
לימוד "בראשית"	17.05		
צאת השבת	17.37	שחרית נוער	7.30

אחות תורנית השבת – הילרי יום-טוב

אלון קיבוץ סעד יודעס אצתה אל אבי נייר אמוחלר

למה הרעתה לעם הזה... אני ה'

לע"נ אימי מורתי

גב' צפורה קראוס הכ"מ

הבה נדמיין לעצמנו מצב שבו בכל שבת היינו מקבלים חוברת ובה רק פרשת השבוע הנוכחית. כלומר, פרשת השבוע היתה מסתיימת בדרך כלל ב"המשך יבוא" ולא היינו יודעים את ההמשך. ודאי היינו שרויים במתח רב במשך כל ימות השבוע ובשיחות רעים היינו תוהים לגבי המשך הסיפורים מה יהיה ההמשך. מתח זה ניטל מאיתנו היום כי ההמשך ידוע לכל אחד ואחת מאיתנו מאז ימי הגן. נראה לי שהמעבר בין פרשיות שהיה בו כדי לעורר את המתח הגדול ביותר הוא המעבר בין פרשת "שמות" לפרשת "וּאֵרָא". פרשת שמות בה פגשנו לראשונה את משה רבנו ע"ה, היחיד בברואים שתקשר עם בורא עולם (באספקלריא מאירה), מסתיימת בזעקה כואבת הפורצת ממשה: "למה הרעתה לעם הזה, למה זה שלחתני? ומוסיף משה, שמאז שהקב"ה התערב בשעבוד פרעה "הצל לא הצלת את עמך" ורק "הרע לעם הזה". הפרשה מסתיימת במענה הקב"ה: "עתה תראה אשר אעשה לפרעה כי ביד חזקה ישלחם וביד חזקה יגרשם מארצו". והקורא התמים עומד תמה – כיצד ניתן להיחלץ מן המצב הנורא? ... וההמשך בשבוע הבא... פרשת וארא פותחת בפסוק בלתי מובן שאפילו שם הפרשה שלה נלקח מהפסוק השני: "וידבר אלקים אל משה ויאמר אליו אני ה'". ההמשך כולל את ההתגלות האלקית לאבות ואת ההבטחה לגאולה בארבע לשונות הגאולה: והוצאתי, והצלתי וגאלתי ולקחתי. בפסוקים אלו יש הבטחה לעתיד מזהיר של עם ישראל בארץ ישראל. שואל רבי שניאור זלמן מליאדי, האדמו"ר הזקן, מייסד חסידות חב"ד ובעל התניא (שהשבוע בכ"ד בטבת חל יום הסתלקותו), מהי תשובת ה' למשה, הלא משה לא שאל מה יהיה? השאלה היתה על העבר: "למה הרעתה?" – על העבר. משיב האדמו"ר הזקן בפירושו לתורה "תורה אור" (וארא, נו, א), שהתשובה אכן טמונה בפסוק הראשון של הפרשה: "וידבר אלקים אל משה ויאמר אליו אני ה'". שתי הנהגות יש לקב"ה בעולמו: אלוקות – מידת הדין, ואדנות (שם הוי"ה) מידת הרחמים. הגילוי בפסוק זה הוא שסדר העולם הוא תחילה מידת הדין, ואכן כך נברא העולם "ויאמר אלקים", ורק אחריה שיתף הקב"ה את מידת הרחמים. נראה לי ששאלה זו לא נתנה מנוח למשה רבנו כל חייו, ובשאלתו לאחר הפיוס בחטא העגל "הודיעני נא את דרכיך" (שמות לג, יג) כפי שמסביר הרמב"ם במורה נבוכים (א, נד), משה רוצה להבין מדוע זו דרכו של הקב"ה. מענה הקב"ה למשה במעמד הנשגב ההוא "וראית את אחורי" הוא נושא עמוק שיבואר בע"ה בפעם אחרת.

עַתָּה וְחֹדֶם וְחֹדֶם וְחֹדֶם, יִצְחָק (צופר) קראוס.

השבת יתארח בסעד מר אריאל סוקולוב מנהל ביי"ס "יפתח" שבישוב אבנת. זוהי מסגרת, המיועדת לנערים מבתיים דתיים, הנמצאים במצבי סיכון. לאחר תפילת מוסף ייתן אריאל סוקולוב שיעור בפרשת השבוע באור חינוכי. מומלץ מאוד להורים ואנשי חינוך.

וצאת ח'ינוך.

סוף השבוע שעבר הוקדש להידברות קהילתית בעקבות המחלוקת לגבי הצביון הדתי של הקיבוץ. בימים חמישי ושישי התקיימה פעילות בשיטת "המרחב הפתוח" בהנחייתם של מרים שפירא ושי בן-יוסף. שיטת המרחב הפתוח מאפשרת לכל משתתף ליצור קבוצה לדיון סביב נושא המעסיק אותו. בין הנושאים שעלו בערב – אופי השבת בקהילה, קיום מנייני תפילה שונים, כיצד אמור להתנהל הצביון הדתי במרחב הציבורי, מהי דמות הרב הרצוי, הצורך בחיזוק המרכז בקיבוץ ועוד.

ביום שישי בבוקר אפשרו המנחים לדון גם ברגשות העומדים מאחורי התהליך, דבר שתרים לפירוק מתחים. הדיונים התנהלו באווירה סובלנית בסך-הכל, אם כי - כיוון שמדובר בשאלות של זהות, שהן פעמים רבות עמוקות ומורכבות - עלו גם מחלוקות לא קלות.

בשבת התקיימה הרצאה של הרב יהודה אלטשולר, המלמד בתוכנית להכשרת רבני קהילות באוניברסיטת בר-אילן, ממנו שמענו על תהליך מובנה לליווי קהילות המעוניינות לבחור להן רב, והכיצד ניתן לעזור לציבור להבין מהי דמות הרב הרצויה עבורו. בהרצאה נכחו משתתפים רבים.

בשבת בצהריים התקיים מפגש עם הצעירים, בו נכחו משתתפים רבים בגילאים מגוונים, מבוגרי יב' ועד המשפחות הצעירות. דוברים רבים התבטאו, בין השאר בשאלת החינוך, האם יש הקצנה בשדרים העוברים לדור הצעיר. הדיון היה פורה, העלה את המחלוקות השונות, ונעשה באווירה של הקשבה.

לקראת סיום השבת התכנסו רבים לסעודה שלישית קהילתית. במסגרת הסעודה העבירו המנחים שתי הרצאות קצרות ומעניינות: שי בן-יוסף הרחיב אודות המישורים השונים בהם פועל אדם בתוך הקהילה. מרים שפירא השוותה בדבריה בין קהילה לבין משפחה, שבה כל בן שגדל ובוחר בדרך חדשה – המשפחה לומדת לקבל ולהכיל אותו, גם אם בחר בדרך אחרת ממה שהמשפחה חינכה אותו. דבר זה גורם להרחבה והעשרה של המשפחה, ולא לצמצום, ומרים אמרה כי היא מקווה שכך יהיה גם בקהילה.

במוצ"ש התכנסו צוותים בנסיון לגבש חלק מן הנושאים שעלו להצעות החלטה. על כך בוודאי נשמע עוד בהמשך. תודה תודה לצוות ליווי התהליך לבחירת רב הפועל "בעין הסערה" על ארגון השבת למגדול ועד קטן, על המאמץ והמחשבה כיצד לשלב את כולם בתהליך, ועל העשיה למען הציבור באמונה.
(מתוך שיחות עם משתתפים שונים).

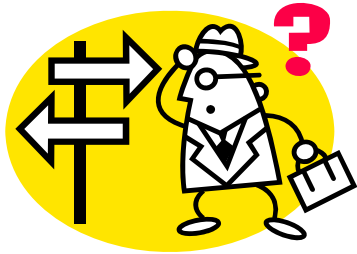
ביום רביעי עלה הדחפור על הצריף הישן ששימש סדנה לאמנות ומקום לשיעורי תנועה, כחלק מהכנת התשתית לקראוונים של הגרעין, ועוד פיסת היסטוריה נעלמה מן הנוף...

דרישת שלום מאנה פריימן: אנה פריימן, חברתנו הותיקה, גרה זה שנה וחצי בבית אבות "דורות", בעיר העתיקה בבאר שבע. זה בית אבות יפה ובו מטפלים באנה במסירות. אנה מתגעגעת לסעד, ובעיקר לחברים, אבל עקב מצבה היא לא יכולה להיות בסעד. היא שמחה לכל ביקור שלכם.

(מסרה: שרה ג'קסון).

והפעם בעלון: על הקושי שבהפרטה, התייחסות לצביון הדתי בקהילה, דברים לקראת מועצת תנועת הקבה"ד, וגם – לאוהבי הכלבים- סיפורי כלבים במחווה לסטפני, כלבתם של מוישלה ואילנה גינזברג שהלכה לעולמה לפני כשבועיים.

לקראת טו' בשבט אנו מזמינים אתכם קוראים נאמנים לכתוב לנו סיפורים הקשורים בחורשה, פריחה ולבלוב, נוף ירוק, או כל דבר אחר שמתקשר לחג במשמעותו הרחבה. נשמח להרחיב את מעגל הכותבים!

מ' אכ' ואיפה אכ'?

האמת – אני לא יודע.

באתי לכאן לפני 58 שנים כציוני נלהב לחיות בקיבוץ חיים שקטים וחלוציים.

ובאמת-כל השנים עברו – פחות או יותר – כמים שקטים ובלי גלים גבוהים (עד כמה שזכור לי)

...ופתאום – בום!

מצניחים עלינו שינויים;

שינויים כלכליים;

שינויים חברתיים;

שינויים דתיים;

מה קרה לנו?

ירדנו מהפסים?

נהיינו מהפכניים?

להיכן נעלמו חיינו השקטים?

הוצאנו הון תועפות על יועצים,

הרבה כסף על מנחים;

כל השנים חיינו כתפרנים, ופתאום הפכנו למיליונרים?

מה, הרווחנו בלוטו?

ניתן את הכסף לנצרכים ולא לאלה שחיים על חשבוננו.

נכנסנו למערבולת של הדפסת חוברות,

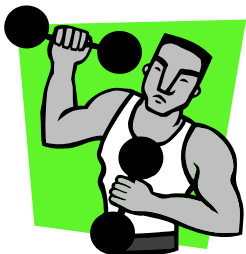
זאת תעסוקה זאת?

זאת פרנסה זאת?

חבר'ה, בוא נרד מהעץ ונחזור לשפיות,

או שנסגור את הבסטה.

פיסקה.

שימו לב, שימו לב!

אנו מחפשים שם ולוגו לחדר הכושר המחודש בסעד!

הצעות נא להפנות למרסלו בחדר הכושר או בטלפון 050-7259627.

הזוכה יקבל מנוי לשלושה חודשים בחדר כושר בחינם!

להזכירכם – חדר הכושר פתוח גם לאנשי סעד וגם למנויים מבחוץ,

אתם מוזמנים להביא חברים...

311 חדר הכושר.

סיפורי כלבים

כל כלב בא יומו

אודה ואתוודה – מעולם לא הייתי בין חובבי הכלבים. אך לפעמים קורה ופוגשים בעל חיים עם "נשמה יתרה" ומתאהבים...כזאת היתה סטפני, הכלבה האהובה של משפ' גינזברג, שהלכה בשבוע שעבר לעולמה.

זכור לי היטב היום בו הגיע מוישלה הביתה עם הכלבה היפה מזן הסקי-סיבירי, בעלת עיני תכלת ופרווה אפרפרה.

"השתגעת?! הגיבה אילנה. "ומי יטפל בה? ומי יאכיל אותה?!" היא תלכלך את כל הבית!" ואת ההמשך אתם כבר מתארים לעצמכם. הבן דורון הבטיח לעזור ועד מהרה הפכה סטפני לבת-בית (סוף סוף, אחרי 4 בנים!) ובת לשכונה כולה. בעלי הכלבים בסעד ומחוצה לה הגיעו להתפעל מיופיה של זו, ואף הילדים הרכים ביותר לא חששו מללטף את פרוותה הנעימה.

כלבה מיוחדת היתה סטפני זו. אספר ולו מעט מייחודה...

הבן דורון, אז ילד צעיר, נהג לפקוד את משק הילדים לתורנות האכלת בעלי החיים. יום אחד חוטמנית עצבנית שרטה אותו, אירוע דרמטי לכל הדעות, ובסופו זריקת טטנוס במרפאה ותחבושת מכובדת על היד. למחרת אחרי טיול הבוקר, עזבה סטפני את השכונה ולא שבה עד לשעות אחה"צ. ביום למחרת שוב נעלמה סטפני למספר שעות ולא היה ידוע לאן ועל מה.

כעבור מספר ימים פנה אל אילנה ומוישלה מנהל משק הילדים.

"תשמעו! דבר מוזר קורה עם הכלבה שלכם! מדי בוקר, מגיעה סטפני למשק הילדים ונעמדת מול אחד הכלובים. היא נועצת מבט חודר בבעל החיים בכלוב – ואיננה מרפה במשך שעות רבות."

"כלוב של מי?" שאלו. "הכלוב של החוטמנית!" ענה. "החוטמנית המסכנה משתגעת – רצה הנה והנה בתוך הכלוב, מפחדת מן המבט החודר של סטפני!"

סטפני, שאהבה את דורון אהבה גדולה, לא עברה בשקט על פגיעת החוטמנית בדורון, ואיימה במבטה השקט אך הרועם, שמא תעז שוב לפגוע...

סטפני היתה כלבה מוסיקלית. זה נשמע מוזר, אך תשאלו את השכנים! בכל פעם שניגן מוישלה בקלרניט, כפי שמדי פעם הוא עושה, היתה סטפני נעמדת לידו ו"שרה" – אין מילה נכונה יותר. אוווווווו-וווווווווו-וווווווווו-וווווווווו, היתה שרה סטפני כל עוד מוישלה ניגן.

(היו שרמזו שסטפני מנסה לגרום למוישלה להפסיק לנגן דווקא, אבל לי זה לא נשמע הגיוני.)

סטפני הוקירה את השבת, ואף ידעה להבחין בין ימות החול לבין שבת קודש. בימי החול היתה לה שיגרה משלה- באה, הולכת, משחקת, נחה. בכל יום ששי לאחר תפילת הערבית, היתה מתייצבת מול הדלת של משפחת ברזלי, בידעה שבסוף סעודת השבת, תקבל מנה טובה של עצמות (ברור לכולנו, שמעולם לא חסר לה אוכל אצל אילנה, ובכל זאת לעצמות השבת של משפחת ברזלי היה כנראה טעם מיוחד.) סטפני חיה חיים ארוכים בשנות כלב – בין 90 ל-100 יש אומרים - והגיעה לשיבה טובה. היא תחסר לכל אוהביה ומוקיריה.

תהא נשמתה צרורה בצרור החיות.

שרה פולק.

על כלבים וחיות אחרות

שלום לכם! אני פיצה. רובכם בוודאי מכירים אותי, ולמי שלא – אז אני פיצה, ואני פינצ'רית מעורבת, אני שייכת למשפחת אדור. אני בת 14 (שנות אדם) ואין לי זנב. טוב, אתם בוודאי רוצים לשמוע את הסיפור שלי. אז הכל התחיל בבית הקודם שלי. לא בית טוב במיוחד, התעללו בי שם וחתכו את זנבי. כאשר נכנסתי להריון הבעלים שלי זרקו אותי בסעד, וכאשר אני אומרת "זרקו", אני מתכוונת שהם זרקו אותי מהמכונית ונסעו. ושם, ברגע הזה בדיוק פגשתי לראשונה את אבישג אדור. בהתחלה היא לא עשתה דבר, אך בפעם השניה שנפגשנו ליד חדר-האוכל היא נתנה לי מעט אוכל. סוף כל סוף מצאתי מישהו שאכפת לו ממני, אז עקבתי אחריה אל ביתה והסתתרת מתחתיו. ככה עברו כמה ימים. אני הייתי מתחת לבית, וכל יום היא ובעלה רם דאגו לי למים ואוכל. אט-אט התרגלתי אליהם וכבר לא פחדתי מהם, ונדמה היה לי שגם הם התרגלו אלי, וכך, אפילו בלי להתלבט, הם החליטו לאמץ אותי, ומאז יש לי בית טוב וחם. (נ.ב. לשכני היקרים, בהזדמנות זו אני רוצה להתנצל על הנביחות שלי, אני מקווה שעכשו אתם מבינים על מה ומי אני שומרת).

ועכשו מחשבות שלי:

זה פשוט נוראי שזורקים כלבים לרחוב, הרי לכל כלב מגיע בית טוב. ועוד דבר נוראי כמו קודמו – יורים ביונים. לא צריך לנצל את זה שהן קטנטנות וחלשות, כאילו שהנקיון יותר חשוב מחיים של יונה. ועוד דבר ששמעתי מאמי, שפעם הסתובבו כאן ארנבות. נראה כאן כמו גן-עדן, עד שירו בהן, כאילו שהיופי של הגינה חשוב יותר מחייהן. ועכשו שאלה לי אליכם - מה יותר חשוב ואהוב עליכם: יופי, סדר ונקיון או חייהן של מילוני אלפי חיות? והעובדה שאני רק ילדה בת 9 שקוראים לה דרור אדור לא תעצור בעדי מלהביע את דעתי, כי **מאחורי כל זוג עיניים יש נשמה.**

דרוך אדור.

לציבור המתגורר בסעד
שלום רב

צרכי הסברה לקראת תחילת פרויקט בניית האמאז'יט בסעד

ביום רביעי הקרוב ה' בשבט (20.1.10) בשעה 17:45 ניפגש במועדון לחבר, בכדי לשמוע, לשאול, לברר, ובעיקר ללמוד הכיצד להתכונן לפרויקט הגדול הזה, שאמור להתחיל בזמן הקרוב מאד.
אייל פלד – תושב רמת הגולן הממונה על כל פרויקט הממדיים בעוטף עזה, יהיה נוכח במפגש ויתרום מניסיונו בפרויקטים שכבר הושלמו, לגבי - מה צפוי לנו?, איך נכון להיערך? ועוד.
נשמח להשתתפות רבה ככל שניתן.
הערה: בגלל שחשוב מאד היה שאייל יהיה במפגש, לא יכולנו לקיימו בשעה מאוחרת יותר, ועם המתקשים להגיע הסליחה.

בוקי.

המאמר הבא התפרסם בעלון לפני כמה שנים. מכיוון שנושאים אלו דומיהם עלו לדיון בהתכנסויות האחרונות, חשבתי כי יהיה רלבנטי לקרוא שוב את הדברים.

בנימין.

רשמי ביקור בביהכנ"ס חב"ד בסן-דיאגו

במסגרת מסענו לארה"ב, הגענו בערב שבת ראש חודש תמוז לסן-דיאגו. הוזמנו לסעודת ער"ש לביתם של משפחה חבדית. (הקשר נוצר עוד בהיותנו בלוס אנג'לס). נפגשנו עם המשפחה לפני הדלקת הנרות והלכנו אתם לביהכנ"ס החבדי בשכונה.

מיד עם כניסתנו התרשמנו מן המחיצה העוברת בין עזרת הגברים לעזרת הנשים, בדיוק במרכז ביהכנ"ס. כדי לקבל תמונה מלאה מן המבנה הפנימי של ביהכנ"ס, יש להתחיל מארון הקודש שמצוי כמובן וכרגיל במרכז כותל המזרח, לפניו מצוי גם כן במרכז, דוכן הקריאה בספר התורה. המחיצה מתחילה במרחק כשני מטר מן הדוכן בדיוק באמצעותו. המשמעות היא, שבעזרת הנשים רואים את ארון הקודש ואת דוכן הקריאה, יושבות השורות הקדמיות בעזרת הנשים, נהנות גם מזיו פניו של החזן שמיקומו בצד ימין של הארון.

לאחר התפילה בשעת הסעודה, שאלנו למהר העניין. מארחינו תמחו על השאלה, וסיפרו כי יש בסן-דיאגו אחד עשר בתי כנסת חבדיים בשכונות השונות של העיר. (סן-דיאגו היא השביעית בגודלה בין הערים בארה"ב) ובכל בתי הכנסת נהוגה אותה שיטה. המחיצה תמיד בדיוק באמצע ביהכנ"ס. קיבלנו את המסר בהפתעה ובחיוך. אולם עיקר ההפתעה נכונה לנו למחרת בתפילת שחרית של שבת. כובדתי בהחזקת ספר תורה שני – כאמור שבת ר"ח, ולתדהמתי, החזן צועד בראש, מוביל מיד בתחילה לתוך עזרת הנשים המלאה ואני בעקבותיו, והמתפללות כולן, מנשקות את ספר התורה בדבקות. ורק בדרך חזרה לדוכן עוברים דרך עזרת הגברים. "בעל הקורא" נראה ונשמע בשני חלקי ביהכנ"ס. כך גם כשרב ביהכנ"ס לאחר הקריאה אומר דבר תורה ומוסיף מענייני דיומא, עומד במרכז הדוכן ומדבר אל שני צידי המחיצה.

שאלנו את מארחנו אם נוהג זה של המחיצה נוהג רק בקהילות חב"ד בסן-דיאגו, הוא ענה שיש מקומות שזה תלוי ברב או באופי מבנה ביהכנ"ס, והוסיף שבשני בתי כנסת של חב"ד בלוס אנג'לס שהוא ביקר בהם, כך היה גם שם. ביקשתי שירחיב בנושא הרב, כלומר מה שייך לתחום של הרב! הוא ענה לי שאישיותו של הרב מאד קובעת את דרכי הנהגת הקהילה. יש רבנים יותר או פחות ליברלים, ובעניין זה אין אכיפה מגבוה, כפי שגם לגבי שאלת פטירתו של "הכקה". נרמזנו שכיום, רבים יותר משלימים עם המצב העובדתי.

אפשר לציין שאנשי חב"ד במקום מגלים פתיחות רבה בנושאים שונים, החזן שהתפלל בערב שבת, איש חב"ד ממוצא מזרחי התפלל בהברה ספרדית ובענימה מזרחית והקהל משתתף בצורה נאה. אחדים מבין המתפללים (כמובן, לא אנשי חב"ד) באים ברכבם לביהכנ"ס, ואין מי שיעיר, בין הבאים גם אדם הידוע כנוצרי, שיש מי שמגדיר אותו כחובב ישראל, אבל יש מי שמגדירו כמיסיונר, אולם אין בדעתם למנוע בעדו מלבוא. ויש שלוחצים את ידו בברכת "גוט שקעס".

פרט מעניין נוסף, הוא ביה"ס החבדי המקומי שלומדים בו בכיתות מעורבות בנים ובנות. ההסבר לכך הוא בשל המספר המועט של התלמידים.

מסתבר שנוהגים שונים קיימים בקהילות אורטודוקסיות שונות ואולי יש מקום לתהות על מיקומם של דפוסיים קבועים.

בנימין סלנט

נר זכרון: ז' בשבט – יום השנה לפטירתו של חברנו מנחם אפלבוים ז"ל (תשס"ט).

מהנצחה בבי"ס יבנה – מתוך דף מידע לחודש סבת

"...י' בטבת יום הקדיש הכללי, צוין בבית הספר בשני טקסים מרשימים אותם נשאו על כתפיהם בהצלחה מעוררת הערכה תלמידי שכבת י"ב. בשעות הבקר, היה טקס מכובד, רציני, ומרגש, שהפעים את כל התלמידים והצוותים, מכתה ז' ועד כיתה י"א. בערב, סיפרו התלמידים את סיפור מסעם לפולין ושובם ממנה, להורים, לבני משפחה, וגם לחברי קבוצת יבנה. הדי הטקס המרגש והמרשים ממשיכים לזרום אלינו מכל הכיוונים.

שבתות פנימייה מזה כשנה וחצי אנו מקיימים בתיכון שבתות, במוצע אחת לחודש, בנוסף לשבתות המתקיימות במסגרת חודש הישיבות והמדרשות. הדיווחים מהשטח הם שכל שבת היא שיפור של קודמתה, והאווירה והבגרות אותם מגלים התלמידים המשתתפים מפתיעה כל פעם מחדש. יפה לראות את התלמידים שלנו: רוקדים, שרים, מתפללים, קוראים בתורה מקשיבים לשיחות ותורמים לשבת, וזאת מלבד התורנויות וארגון השבת.

מסבירים ומקשיבים – במהלך החודשיים האחרונים קיים צוות ההנהלה מפגשי הסברה על בית הספר ודרכו, ביבנה, עלומים (וסעד), וניר גלים (ובני דרום). במפגשים האינטימיים הללו השתתפו כמה עשרות משפחות בסה"כ. מצאנו שותפים נאמנים ורציניים לדרך, שלא חסכו מאיתנו ביקורת וציפיות וביחד איתן גם שדרו אמון, תמיכה וגיבוי. המפגשים המתקיימים זו השנה השנייה, צמחו כתוצאה של הדיונים בוועד החינוך של בית הספר וכמענה לבקשה מהשטח.

בהמשך למהלך זה נקיים בקרוב את המפגש השני של **בית המדרש** הבית ספרי השנה. **המפגש יתקיים בע"ה ביום א', ט' בשבט, 24.1, בשעה 20:00 בערב. הנושא: דמות הבוגר.** נשמח מאד לבואכם!

חודש טבת פותח את חלקה המרכזי של שנה"ל שלנו. מעכשיו עד פסח נוסיף ונעמיק את הלמידה, ובצידה ניכנס לתוכניות חינוכיות מרכזיות בבית הספר.

מה מחכה לנו? הטיולים השנתיים של החטיבה העליונה, תוכנית ישיבות ומדרשות בכיתה י"א, ותעודות מחצית לכל בית הספר בט"ו בשבט, כולנו תקווה שנצליח לעמוד בהצלחה באתגרים החינוכיים העומדים בפנינו בזמן זה".

בברכת חורף טוב – ערה צברון.

לשרה ויורם פולק
לאדו ונחמה פולק
ולכל המשפחה
ברכת מזל טוב לבבית
להולדת הנכדה-הנינה
בת לסמדר וגדי

מזל טוב!

לרינת וקובי אברהם
לערבה ומשה בן-עמי
ולכל המשפחה
ברכת מזל טוב לבבית
להולדת הבן-הנכד

לשרה ודוד ג'קסון
ולכל המשפחה
מזל טוב מקרב לב
להולדת הנכד
בן לרותם וידיד

למרגלית וישראל שריד
ולכל המשפחה
מזל טוב מקרב לב
לבר-המצווה של הנכד נדב
בנם של ארז ואורלי

”התנועה בתנועה” – לקראת מוצאת הקבה”?

מועצת הקיבוץ הדתי הולכת ומתקרבת. בעוד כשלושה וחצי שבועות תתכנס המועצה לשני ימי דיונים בקיבוץ שדה אליהו. ההכנות בקבה”ד עוברות להילוך גבוה, פעילי קבה”ד מגיעים לקיבוצים, מעלים שאלות, מסבירים, מנסים לעורר.

האמת ניתנת להיאמר, הקיבוצניק הממוצע אינו מוטרד מכך, הוא עסוק הרבה יותר בשאלות הצלחת הענף, מצב הבריאות שלו /של משפחתו, חינוך הילדים או אולי הפרטה כזו או אחרת שנחתה עליו... בקיצור -”עזוב אותי מכל הבלגן הזה”.

דווקא בשל כך- טוב שיש מועצה. טוב שאחת לכמה שנים אנו מתבקשים רגע לעצור- להרים עיניים, להסתכל קדימה- ולשאול שאלות. חלקן קשות. מה משמעות קיומו של המקום בו אני חי? האם זהו רק יישוב המספק צרכים? ממיין שכנים טובים? כנראה שלא. אז מה כן?!! האם יש לו קיום כחלק ממשוה גדול יותר? ומהו המשוה הזה? מהי התכלית שלו?

אני מניח שגם אם אין אנו עסוקים בכל יום בין מנחה לערבית בשאלות כאלה, בכל זאת- מי שבחר לבוא לקיבוץ (כן, כל מי שכאן- אכן בחר בזה, מסיבותיו הוא) מחפש איזו משמעות מסויימת. אי אפשר להתעלם מכך שזהו חלק מאורגניזם שלם, גדול, חי נושם ולפעמים קצת בועט- כשצריך. קוראים לו ”תנועה”. לקיבוץ הבודד, עם כל חשיבותו ומעשיו, אין כמעט משמעות מעשית בהווה הישראלית. התנועה לעומת זאת, מאגדת כוח ועוצמה, מביאה לידי ביטוי תפישת עולם שכולנו שותפים לה, ומעלה על סדר היום הציבורי במדינה (אולי לא מספיק..). נושאים חשובים ביותר. מי למשל החל את המהפך בלימוד תורה לנשים? מי יצר את ישיבת ההסדר הראשונה שבה משרתים באופן מלא בצה”ל? מי הוביל את ניסיונות האיחוד של הצינונות הדתיות? מי נאבק על מעמד ”היתר המכירה” בשמיטה? מי עוסק בפיתוח מסגרות לימוד תורניות-חילוניות? מי הוביל את הגשמת גרעיני י”ג לעיירות פיתוח? את כל אלה, ועוד נושאים רבים אחרים – אנחנו כולנו קידמנו ועשינו. כן, כל אחד מאיתנו שותף, כמובן- באמצעות שליחינו בתנועה (לא הוזכרו כאן כל פעילויות התנועה כלפי הקיבוצים עצמם- כמו ייצוג קיבוצים במשרדי הממשלה, ומול גופים נוספים, שמירה על אינטרסים של חקלאים ברפורמת הקרקעות, מעורבות בהקטנת נזקי היטל הבצורת ומחירי המים, פיתוח מנהיגות מקומית, חיזוק מערכות החינוך המקומיות, תמיכה בפעילות המזכירים, ליווי צעירינו בצבא, ובמסגרות המקבילות ועוד, ועוד).

במילים אחרות, אחרי קצת מחשבה יותר לעומק, מתברר שהיותנו חלק מהתנועה- נותן לנו משמעות פנימה, והשפעה רבה החוצה.

אז אם הכל כל כך טוב וחשוב- מה הבעיה ??

הבעיה היא שהקיבוץ הדתי משתנה מבפנים ומבחוץ, ונשאלת השאלה- האם שינוי זה לא מאיים לפורר את היצירה הייחודית הזו? איך יוצרים מצב שכל השינויים המתרחשים בשטח, אכן יחזקו את משקלה של התנועה בציבור הישראלי, ויאפשרו לה המשך פעילות בנושאים החשובים לכולנו, ולא יחלישו אותה עד כדי חוסר יכולת לשמור על צביונה הייחודי?

לא מדובר כאן על שינוי אורחות חיים ברמת הפרטה זו או אחרת. מדובר על שני תהליכים גדולים המחייבים חשיבה והתייחסות. האחד, צמיחה דמוגרפית מבורכת המגדילה את הקיבוצים עצמם, והשני- צמיחה תנועתית על ידי בקשות הצטרפות של יישובים נוספים לקבה”ד.

נפרט מעט- כיום חברים בתנועת קבה”ד 16 קיבוצים, המונים יחד כ- 10,000 נפש.

70% מהאוכלוסיה – חברי קיבוץ ומשפחותיהם. 30% אוכלוסיית תושבים ומשפחותיהם. יש בין הקיבוצים (לרוב השיתופיים) בהם מעט מאד תושבים, כמו למשל- עלומים, בארות יצחק, יבנה, שדה אליהו, לביא. לעומת זאת יש כאלה שבהם מספר התושבים גדול ממספר החברים- כמו למשל- ראש צורים, בית רימון, מעלה גלבע, מירב (כמעט). יש את קיבוצי האמצע, ואנו ביניהם, שבהם מספר התושבים נע בין מיעוט קטן, למיעוט גדול יותר.

צריך לזכור את מגמות ההמשך - בטירת צבי למשל, מדובר על תחילת בניית שכונה בה יהיו 180 משפחות תושבים. וכן בבני דרום, בשכונה ההולכת ונבנית, לבסוף- 114 משפחות תושבים (פי 1.5 מהחברים), ועוד ... השאלה לדיון בנושא זה- היא ברורה. אם בתוך שנים ספורות- התנועה תתבסס על 50% אוכלוסיה שאינה אוכלוסיה קיבוצית- איזו השפעה יש לכך על אופיה? העובדה היא שאין "תנועת הישובים הקהילתיים", וגם ל"נאמני תנועה ועבודה" אין מספיק כוח ציבורי. כלומר מקור הכוח ההיסטורי של התנועה, ויכולת השפעתה החוצה, נובע מעצם צמיחתה כתנועה קיבוצית על כל המשתמע.

וכאן מתחילים להתרוצץ ניירות עמדה שונים, המשקפים גישות שונות שרווחות בקבה"ד- איך לכוון את מגמות העתיד.

א. גישה אחת- שמקורה בעיקר בקיבוציים השיתופיים, האומרת - גרעין התנועה עצמו ימשיך להיות האוכלוסייה הקיבוצית, הן השיתופית והן המתחדשת, על פי העקרונות המוסכמים. התושבים עצמם- יש חשיבות גדולה לחיבורם לתנועה, על ידי יצירת מעטפת ממוסדת של קהילות המחוברות לקבה"ד, מעין מעגל חיצוני. יש לבנות את הקשר של מעגל חיצוני זה לתנועה באופן ממוסד, על מנת לחזק את תחושת השייכות.

ב. גישה שנייה- שעלתה כגישת המזכירות הפעילה- החברות בתנועה היא לכל הקיבוצים, ורואים כל אחד מהם כמקשה אחת שלמה, גם אם חלק ניכר מאוכלוסייתו היא תושבים. צריך למצוא את הדרך לשיתוף עמוק של התושבים בתוך חיי הקיבוץ, ולא "לפצל" יישוב (לקיבוץ- שהוא החבר ישיר בתנועה, ולאוכלוסיית תושבים- במעטפת).

מסתבר שזה לא סתם וויכוח תיאורטי, אלא ויכוח חם ולוהט. המשמעות המעשית של כל גישה עוד תתבהר ותוסבר לקראת המועצה. יתכן גם שבמהלך הזמן הקרוב, דברים יעוצבו באופן שונה. כדאי לזכור שמדובר על מהלכים של הימים האחרונים, שעדיין לא נדונו בקיבוצים באופן מסודר, ושעדיין לא הובאו לחשיבה ראשונית אצל נציגות כזו או אחרת של תושבים. אנו ננסה ללמוד משמעויות אלה, ולהביא המלצה לציבור. אני מנצל במה זו כדי לבקש גם מתושבים המעוניינים להביע דעה, להיות מחלק מהדיון, הן בעלון והן בכל דרך אחרת.

הנושא השני שעל סדר היום במועצה - "ממעגלים רחבים - לתנועה רחבה": צירוף של בני דרום, ניר עציון, ומשואות יצחק. ישנן פניות נוספות שלגביהן נשאלת השאלה- מי נתפס בעינינו כחלק מן התנועה, ומחזק בהצטרפותו את כוחה של התנועה, ומי יגרום בהצטרפותו לטשטוש הזהות, שיחליש בסופו של דבר. גם נושא זה יפורט בהמשך. אשתדל להעמיס עליכם (תסלחו לי מראש..), ולעדכן אתכם בתקופה הקרובה (אל תבהלו מהניירת שתישלח, חוץ מזה הרי הבטחתי קלסר, שיגיע בקרוב..).

בינתיים-

רשמו לפניכם- יום שלישי, יא' שבט, 26.1.10 בערב- ניפגש לשיחה משותפת עם מזכירות הקיבוץ הדתי. מוצאי שבת בשלח, טו בשבט, 30.1.10 - אסיפת חברים, במסגרתה יערך דיון על עמדת סעד בנושאים הללו, וכן יבחרו 9 נציגי הקיבוץ למועצה. המועצה תהיה בת יומיים בשדה אליהו- להלן סדר היום שלה. מי שמעוניין להיות ציר במועצה ועדיין לא פנה אלי - מוזמן לפנות. יש עדיין מקום. כמו כן, מי שמעוניין להיות חבר המזכירות המורחבת (מזמו"ר) המתכנסת אחת לחודשיים לערך, מוזמן גם הוא לפנות אלי.

צפר fe וני.

לאלחנן וינברג
איתך באבלך
במות אביך - שמואל מרדכי וינברג ז"ל
בית סעד

המועצה ה- כ"ח של הקיבוץ הדתי בשדה אליהו

יום רביעי, כ"ה טבת (9.2.10)

10:00 – 08.30	התכנסות וברכות חוה כהן – מזכירת קיבוץ שדה אליהו יורם קרין - יו"ר המועצה האזורית עמק המעיינות זאב (ולולה) שור - מזכ"ל התק"צ בחירת נשיאות בחירת ועדה מתמדת
11.00 – 10.00	קווים להתפתחות ההתיישבות הכפרית במדינת ישראל ח"כ שלום שמחון, שר החקלאות ופיתוח הכפר
	ממועצה למועצה, נחמיה רפל
13.15 – 11.30	ישוב אחד וקהילה מגוונת - פאנל ודיון מנחה: מיכל אחיטוב משתתפים: אבשלום דולב, טירת צבי דובי מילר, מעלה גלבוש דליה תורן, שלוחות לאה בן-יצחק, שדה אליהו מולי יסלזון, ראש צורים עופר שלומי, סעד
15.15 – 14.15	תקנון תנועת הקיבוץ הדתי בחירת הנהלות למוסדות התנועה בחירת וועדות התנועה
18:00 – 15.30	ישוב אחד וקהילה מגוונת - דיון בקבוצות ובמליאה
18.30 – 18.00	הקיבוץ הדתי כבסיס לתנועה רחבה - ח"כ זבולון אורלב, יו"ר ועדת החינוך של הכנסת מרכזיות התנועה וערכיה לצמיחתו של הקיבוץ - רזי בן-יעקב, כפר עציון
20.30	ערב חגיגי – בהשתתפות פרופ' הרב דניאל הרשקוביץ, שר המדע והטכנולוגיה האמן והעיתונאי ג'קי לוי - מפגש סיפורים ופיוטים

יום רביעי, כ"ו טבת, (10.2.10)

08.30 – 08.00	פתיחה בדברי תורה - הרב אחיה אמיתי, רב קיבוץ שדה אליהו
09.30 – 08.30	מוזיאון פעיל – בית הספר היסודי בשדה אליהו מציג את הדילמות בראשית התנועה
10.30 – 09.30	הקיבוץ: הניצן, הפרי והשורש - מוקי צור
12.30 – 10.30	מ"מעגלים מתרחבים" ל"תנועה רחבה"? פאנל ודיון מנחה: יהושע מוזט
	משתתפים: אמיתי פורת, כפר עציון בריג'יט מילוא, שדה אליהו דני תמרי, שדה אליהו ומעלה גלבוש שרגא וילק, משואות יצחק
13.15 – 12.30	לאן זורם השינוי שעובר על כולנו - עו"ד אורי זליגמן, רשם האגודות השיתופיות
18.00 – 14.00	מ"מעגלים מתרחבים" ל"תנועה רחבה"? דיון בקבוצות ובמליאה, קבלת החלטות וסיכום